

Az ismeretkör: A nevelés-, oktatás-, és művelődéskutatás főbb területei és azok kutatásmódszertana

Kredittartománya: 10 kredit

Tantárgyai:

- 1) Művelődés- és oktatáskutatás**
- 2) Pedagógiai kutatásmódszertan**

Tantárgy neve: Pedagógiai kutatásmódszertan NTMA szak Neptunkód: NEVMAN1008, NEVMAL1008	Kreditértéke: 5
A tantárgy besorolása : kötelező.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” : 100 % gyakorlat.	
A tanóra típusa : gyakorlat, óraszám : 20 óra/félév. Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők : <ul style="list-style-type: none">• az előadások ppt-i elérhetőek a közös elektronikus felületen;• szakirodalom gyűjtése, rendszerezése;• tudományos szövegek elemzése;• írásbeli szövegalkotási gyakorlat;• konferenciaprogramok elemzése.	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy. Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok : <ul style="list-style-type: none">• teszt az elméleti ismeretekből;• kutatási terv elkészítése;• közös értékelés, önreflexió visszajelzés.	
A tantárgy tantervi helye : 3. félév.	
Előtanulmányi feltételek: -	

Tantárgyleírás:

A tárgy a következő tematikus egységeket foglalja magában. A tudományosság kritériumai. A kutatások osztályozása. Alapkutatások, alkalmazott kutatások, akciókutatások. Deduktív és induktív elméletalkotás. A pedagógiai kutatások interdiszciplináris környezete. A kutatási probléma feltalálása, a kutatási folyamat megtervezése, a kutatási dokumentáció szabályai. A szakirodalom feltárásának szabályai és módszerei. A társadalomtudományi kutatás módszertana. Teoretikus és empirikus kutatások. A kutatási probléma és a hipotézis. A hipotézisalkotás változatai. A módszer fogalma, az érvényesség és a megbízhatóság kritériumai. A teoretikus (analitikus) módszerek részletes bemutatása. Az empirikus kutatási módszerek alkalmazása. Adatgenerálás és az adatok értelmezése. Az interpretáció folyamata és összetevői, ok-okozati összefüggések bemutatása és a következtetések megfogalmazása. A kutatási eredmények közlése írásban és szóban. A kutatás etikai kérdései.

A legfontosabb kötelező, illetve ajánlott **irodalom**:

1. Babbie, E. (2001): *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*, Balassi Kiadó, Budapest. ISBN: 9789635067640
2. Falus Iván szerk. (2000): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*, Műszaki Kiadó, Budapest. ISBN: 9789631626643

3. Falus Iván – Ollé János (2000): *Statisztikai módszerek pedagógusok számára*. OKKER, Budapest. ISBN: 9639228168
4. Majoros Pál (2004): *A kutatómódszertan alapjai*, Perfekt Kiadó, Budapest. ISBN: 9789633945841
5. Szabolcs Éva (2001): *Kvalitatív kutatási metodológia a pedagógiában*, Műszaki Kiadó, Budapest. ISBN: 9631627837

Előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

a) tudása

- Átfogóan ismeri a neveléstudomány és a hozzá kapcsolódó társ- és határtudományok legfontosabb hazai és nemzetközi elméleteit, összefüggéseit és probléma megoldási módszereit.
- Ismeri a nevelés-oktatás elméleti modelljeinek hátterét, a különböző elméleti paradigmák evolúcióját, rendszerbe tudja foglalni a multi- és interkulturális pedagógia nemzetközi megközelítéseit.
- Alaposan ismeri a neveléstudományi, társadalomtudományi kutatások kvalitatív és kvantitatív és kevert módszereit, eszközeit és ezek alkalmazási lehetőségeit és korlátait. Ismeri a kutatásra vonatkozó etikai normákat.
- Tisztában van a neveléstudomány és határtudományai legújabb kutatási eredményeivel, a releváns pedagógiai innovációkkal, ezeket kritikusan elemzi, értelmezi.
- Mély ismeretekkel rendelkezik a tanulásra vonatkozó tudományos elméletekben, ismeri a tanulás stratégiáit, módszereit, a tanulás és tanítás, nevelés támogatásának eljárásait, érti a tanulás különböző tereinek és környezetének szerepét az élethosszig tartó és az élet és kultúra minden területére kiterjedő tanulásban.
- Átlátja a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismeri az oktatási rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit szakterülete és a hozzá kapcsolódó egyéb ágazati ellátó rendszerek működésének szabályozását és összefüggéseit.
- Érti a kommunikáció általános elméleteit, alkalmazásának formáit vertikális és horizontális irányban
- Ismeri a neveléstudomány szaknyelvét anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

b) képességei

- A neveléstudomány és társdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében, hazai és nemzetközi adatbázisok kezelésében releváns nézőpontok szerint képes választani, ezeket feladataiban felhasználni, önállóan alkalmazni.
- Alkalmazza az interdiszciplináris modelleket, képes egy adott probléma több szempontú elemzésére, ami a reális helyzetértelmezést és a konkrét szituációkban történő hatékony alternatív megoldásokat is lehetővé teszi.
- Elemzéseiben alkalmazza a multi- és interkulturális szemlélet összefüggéseit, ezeket kezdeményezően hasznosítja munkájában.
- Képes összehasonlítani a kutatási eredményeket a pedagógiai gyakorlattal.
- Képes önálló szempontok szerint szakmai anyagok elkészítésére, kutatásai eredményeinek objektív bemutatására, elemzésére, és rövidebb szakmai tanulmányok önálló megírására.
- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével megfelelő képzési feltételek megteremtésére, valamint egyéni tanulási utak megtervezésének segítésére.
- Differenciáltan és adaptívan kommunikál szakmai közegben, és pedagógiai szituációkban, szakmai kommunikációs helyzeteket képes irányítani, moderálni.

c) attitűdje

- Szakmai identitásában fontosnak tartja a társadalomtudományi nézőpontot, nyitott a neveléstudomány interdiszciplináris megközelítésére.
- Törekszik a széleskörű szakmai együttműködésre, a problémahelyzetekre nyitott és megfontolt, képes azok professzionális megítélésére.

- Szakmailag megalapozott kritikai szemlélettel rendelkezik, és elkötelezett az érték- és tudásalapú szakmai elemzések iránt.
- Kreatív megoldásokat keres adott témakörök mély megismerésére, a releváns kutatási módszerek alkalmazására, nyitott a kutatási kooperációra, felismeri a közös munka jelentőségét.
- Értékelő, értelmező reflektivitással közelít a gyakorlat és elmélet kapcsolatához. Megalapozott szakmai kritikát fogalmaz meg, saját véleményét meggyőzően és szabatosan fejt ki, szakmai vitákban érvelni tud.
- Képviseli a kommunikáció jelentőségét a pedagógiai és szakmai munkában, fontosnak tartja az informatikai eszközök adta lehetőségek kihasználását, elkötelezett idegen nyelvi képességeinek folyamatos fejlesztése mellett.
- Elkötelezett a folyamatos szakmai fejlődés terén, törekszik a szakmáját, szakterületét érintő kérdések folyamatos követésére, ezért különösen nyitott az új szakmai eredmények megismerésére, munkájában való hasznosítására és azok értékelésére.
- Motivált, kezdeményező innovatív fejlesztésekben, kezdeményező szerepet vállal munkahelyi szervezetében.
- Szakmaközi kapcsolatokban szakmai értékeit-elveit képviseli, érvel mellette.

d) autonómiája és felelőssége

- Erősíti saját szakmai magabiztosságát, reálisan méri fel saját szakmai lehetőségeit és hiányosságait.
- Tudatos önfejlesztés révén felelős önálló munkavégzésre képes, mely során a személyes és szakmai céljait össze tudja egyeztetni.
- Kezdeményező szerepet vállal a jelenségek megértésében, a felelős gondolkodásra ösztönzésben, saját tevékenységeiben, döntéseiben a tudományos-szakmai szempontokat juttatja érvényre.
- Szakmai meggyőződésen alapuló önálló döntéseket hoz, prioritásként kezeli a kutatásalapú véleménynyilvánítást és tevékenységet.
- Megbízható szakmai partner a különböző együttműködésekben, a kooperációban vezető és vezetett szerepeket is hatékonyan betölt.
- Felelősséget vállal saját kommunikációjáért és annak folyamatos fejlesztéséért.
- Felelősen kezdeményez és vezet innovációs folyamatokat.
- Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért, a neveléstudomány elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért.

Tantárgy felelőse: Molnár Krisztina főiskolai docens PhD, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: -